

رساله‌ی دکتری: ریحانه نامنی، ۱۳۹۹

تحلیل شعر عاشورایی معاصر

از گذشته تا به امروز، توجه به مفاهیم و ارزش‌های دینی و مذهبی در شعر فارسی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار بوده و هست. شاعران پارسی‌گوی از آغاز اسلام بر آن بوده‌اند تا مضامین، اندیشه‌ها و وقایع مرتبط با دین مبین اسلام را در اشعار خود بازتاب دهند. یکی از برجسته‌ترین و مهم‌ترین وقایع تاریخ اسلام که شاعران در ادوار گوناگون بدان توجه ویژه‌ای نشان داده‌اند، واقعه‌ی عاشورا است. قیام امام حسین (ع) و شهادت ایشان آن‌چنان تأثیرگذار است که پرداختن به این مضمون و واقعه‌ی عظیم در شعر معاصر فارسی نیز بازتاب گسترده‌ای داشته و دارد. شاعران معاصر به ویژه شاعران پس از انقلاب اسلامی ایران، در بسیاری از اشعار و منظومه‌های عاشورایی خود به تبیین ابعاد گوناگون این رویداد پرداخته‌اند. در این پژوهش که به شیوه‌ی توصیفی تحلیلی صورت گرفته است بر آن بوده‌ایم تا به تحلیل اشعار عاشورایی معاصر پرداخته و زوایای پنهان این واقعه‌ی تاریخی را در شعر این شاعران مورد بررسی قرار دهیم. نتایج پژوهش حاضر نشان می‌دهد که شاعران در پردازش منظومه‌ها و اشعار عاشورایی به مضامینی چون تبلیغ فرهنگ شهادت، معرفی شخصیت‌های واقعه‌ی عاشورا، نمادگرایی، پردازش واقعه‌ی عاشورا با استفاده از عناصر زیباشناسانه چون استعاره، تشبیه و ... بیان اندیشه‌های حماسی و ... نظر داشته‌اند.

کلیدواژه‌ها: تحلیل، ادبیات معاصر، شعر عاشورایی، ترویج فرهنگ شهادت، نماد.

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۳۹۸۱۶۲۲۹۵۰۶۶-۱۳۹۸۱۶۲۲۹۵۰۶۶

تاریخ دفاع: ۱۳۹۹/۱۲/۲۰

رشته‌ی تحصیلی: زبان و ادبیات فارسی

دانشکده: علوم انسانی

استاد راهنما: دکتر ابوالقاسم امیراحمدی

استاد مشاور: دکتر سیدعلی‌اکبر شریعتی‌فر

Ph.D. Dissertation:

Content analysis of Ashura poems of contemporary poetry

From the past to the present, attention to religious concepts and values in Persian poetry has had and still has a special place. From the beginning of Islam, Persian poets have sought to reflect the themes, ideas and events related to the religion of Islam in their poems. One of the most prominent and important events in the history of Islam that poets in different eras have paid special attention to is the event of Ashura. The uprising of Imam Hussein (AS) and his martyrdom are so effective that addressing this theme and this great

event in contemporary Persian poetry has been and is widely reflected. Contemporary poets, especially poets after the Islamic Revolution of Iran, have explained the various dimensions of this event in many of their Ashura poems and poems. In this research, which has been done in a descriptive-analytical manner, we have tried to analyze contemporary Ashura poems and examine the hidden angles of this historical event in the poetry of these poets. The results of the present study show that poets in the processing of Ashura poems and poems to themes such as propagating the culture of martyrdom, introducing the characters of the Ashura event, symbolism, processing the Ashura event using aesthetic elements such as metaphor, simile, etc., expressing epic ideas and .. Comments.